

Gazet'a ese de 2 ori: Mercuria si Duminec'a, F6i'a, candu concedu ajut6riale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 12 fl. v. a. pe unu anu s6u 2 1/3 galbini mon. sunat6ria.

Anulu XXXV.

Se prenumera la postele c. si r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6' cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

Nr. 50.

Brasiovu 6 Iuliu 24 Iuniu

1872.

MONARCHIA AUSTRO-UNGARICA.

Transilvania.

Alb'a Iulia. (Despre conferinti'a nationale.) Toti aceia, cari au disu de 1 1/2 anu inc6ce, ca romanii transilvani ar' fi caditu in neactivitate, nepasare, inertia, astadi, dupa tienera conferinti'ei din 27/15 Iuniu a. c. trebuie se recunosca si se se convinga, ca s'au insielatu. Acea conferinti'a se conchiamase de catra dd. cons. Ilie Macelariu, si advocatii Dr. I. Ratiu et M. Nicola intre impregiurari f6rte nefavorabili, sub impresiunea unoru sciri si faime de natura a descuragia pe f6rte multi c6 se nu m6rga la conferinti'a. Las' ca conferinti'a, c6 destinata a lua concluse anume in cestiunea electorale, er6 conchiamata totu din acelea cause f6rte tardiu, adica in 6r'a a d6uesprediecea, d6ra apoi cerculariulu episcopescu dela Lugosiu*) si mai multe telegrame tramise dela nu scimu ce feliu de comitetu din Sibiu, au ametitu pe mai multi 6meni slabi de angeru, c6 chiaru de acolea de prin tienuturile invecinate se nu m6rga la conferinti'a dela Alb'a Iulia. Cu t6te acestea s'au adunatu pe 27 din diverse tienuturi unu numeru de 210 barbati, cari s'au inscrisu in catalogu c6 membrii, cari voliescu a participa la lucrarile conferinti'ei in modu solidariu.

In s6r'a din 26 dela 6 6re inainte s'au tienutu ici colea consultari in gruppe, 6ra anume una la G. Baritiu in numeru de treidieci si mai bine de barbati. Acilea se ventil6 cestiunea alegeriloru patru 6re intregi, din diverse puncte de vedere, 6ra in fine f6 invitatu totu Baritiu c6 se resume t6te opiniunile cate s'au desvoltatu in acea s6ra si la cate se p6rea, ca s'ar fi involitu cei mai multi, pentru c6 se fia vreuna punctatiune positiva, care se se p6ta da conferinti'ei in discusiune de catra celi trei barbati conchiamati, ca-ci spre acestu scopu nu se afl6 formulatu nimicu. Acelea punctatiuni s'au perlesu in deman6ti'a urmat6ria intr'unu cercu mai micu de membrii si s'au aflatu, ca de si in pp. 3 et 5 er6 repetitiune de idei, care ar' fi trebuitu a se contrage in cuvente mai pucine, d6ra c6 substratu alu discusiunei potu trece.

Membrii conferinti'ei se adunara punctu la 10 6re de catra cei trei barbati conchiamatori, in b6seric'a greco-orientale, alu carui comitetu av6 bunatate a o deschide spre scopulu ce st6 inainte. Indata dupa aceea conferinti'a se constitui alegundu-si de presiedinte pe Dr. Ioane Ratiu prin aclamatiune unanima. Presiedintele alesu, dupace comunic6 adunarei causele grele, pentru care cativa barbati aflara cu cale c6 dsa cu ceilalti doi colegi ai sei se conchiam6 conferinti'a, si dupace asecur6 pe adunare prin unu telegramu dela Clusiu, ca ministeriulu nu avuse nimicu in contra unei conferinti' ad hoc, si ca a denumitu la ac6sta conferinti'a si unu comisariu in pers6n'a domnului D6nfi primariulu urbei Alb'a, deschise siedinti'a prin unu apelu caldurosu la prudenti'a si moderatiunea fiacarui membru alu conferinti'ei. Se canta Imperate cerescu in choru cu mare pietate, dupa care urm6 hymnulu imperatescu, carele se fin6 cu intreitu „Se trai6sca Maiestatea Sa Franci'scu Iosifu I.“! Se alesera

patru secretari in pers6nele domniloru I. Antonelli, M. Nicola, Horsia, Dr. Racuciu.

Intre aceste intrase si dn. comisariu D6nfi in adunare.

Dupa aceste presiedintele invit6 pe G. Baritiu c6 se perlega punctatiunile susu atense, alu caroru cuprinsu urmedia mai la vale. Inceputulu s6u cum amu dice protasis, unde se constata ca dela an. 1869 inc6ce „situatiunea nu s'a scaimbatu intru nimicu“, se primi de catra adunare cu afirmari sgotot6se si intre vivate entusiastice. Totu ce au urmatu mai departe din acele punctatiuni, f6 ascultatu cu atentiune incordata, inse in tacere multu semnific6ria. Se decise a se alege una comisiune de 15 membri si anume pres. Ratiu, Baritiu, can. Vlassa, Hodosiu, Macelariu, Antonelli, Axente, Lad. Vaida, M. Nicola, prof. Moldovanu, adv. Nemesiu, sen. Dobo, Dr. Tincu adv., Horsia adv., Dr. Racuciu adv.

Acestei comisiuni se transpusera acelea puncte, pentru c6 se formul6die din ele unu proiectu de resolutiune, s6u conclusu. Siedinti'a se suspense, 6ra comisiunea se retrase spre a se apuca la lucru.

Punctatiunile suna asia:

„Conferinti'a nat. rom. conchiamata de catra confratii nostri Dr. Ratiu, E. Macelariu si Mateiu Nicola — pe diu'a de adi, spre a delibera in cestiunea alegeriloru dietali, luandu de nou in deap6rpe consideratiune acele ratiuni grave, cari au constrinsu pe conferinti'a tienuta la Mercuria in Martiu 1869, c6 se recomande alegatoriloru transilvani romani abstinenti'a totala dela urnele electorali deschise pentru diet'a Ungariei, a aflatu din nou, ca in acestu respectu situatiunea nu s'a schimbatu intru nimicu, prin urmare, ca ratiunile cari ni au impusu abtinerere in an. 1869 ecsistu si pentru an. 1872. De alta parte inse membrii acestei conferinti' au adusu cu sine trist'a esperientia, ca chiaru si acei pucini alegatori romani, pe cati ii sufer6 legea cea vitrega a merge la urnele electorali, suntu espusi de catra agentii partiteloru politice la cele mai pericul6se intentatiuni, cari amerintia cu ruin'a morala pe generatiuni inainte. — Acesta singura consideratiune a induplecatu pe conferinti'a de adi a lua urmat6riale

CONCLUSE:

1. Membrii acestei conferinti' -si impun6 siesi obligatiunea de a lua in mana cestiunea electorale prin t6te cercurile electorali, pe unde inca nu este prea tardiu si a conduce pe alegatorii romani la urnele electorali, inse numai in sensulu programei n6stre nationale cunoscute de t6ta lumea, cum si cu scopu de a paralisa tentatiunea.

2. Membrii acestei conferinti' nu voru intra in negociatiuni si invoieli s6u pacte electorali cu nici una partita, care nu va fi adoptatu si sustienutu program'a natiunei romanesci transilvane.

3. Membrii conferinti'ei voru sustien6 si ajut6 numai reusirea acelor candidati romani, cari se voru obliga pe on6rea si in conscienti'a loru, ca voru persevera pe langa program'a nationale si o voru apara barbatesce in t6ta vi6ti'a loru, prin urmare ca alesi fiindu, in calitatea loru de deputati nu voru participa la nici unu feliu de alta legislatiune, pana candu nu se va ved6 realisat6 program'a nationale.

4. Membrii conferinti'ei actuale astepta dela deputatii, cari p6te ca voru fi alesi, c6 ferinduse

de ori-ce passi, cari ar' fi de natura de a compromite drepturile auton6me ale marelui principatu alu Transilvaniei si libertatea nationale a poporului romanescu, mai vertosu se remana perseveranti pe terenulu deschisu si datu natiunei intregi, prin urmare si loru, prin prea inaltele rescripte imperatesci si anume celu din 21 Aprile 1863 si celu din 15 Iuniu 1863, care suntu in mare parte emanatiuni ale diplomei Leopoldine, care inse cuprindu totu una-data cele mai solemne promisiuni imperatesci facute in fav6rea natiunei romanesci, in urmarea repetiteloru petitiuni nationali.“

Dupa discusiuni pe catu de instructive si interesante, pe atata si moderate, in fine catra 4 6re dupa am. se vediu, ca este imposibile a un6 opiniunile tuturoru, pentru c6 se 6sa unu proiectu primitu in unanimitate; asia punctatiunile modificate numai in motivarea loru se pusera la votu si se adoptara cu maioritare; pentru ca se alese una minoritate, care stete puru si simplu pe langa abtinerere totale; inse dechiar6, ca ea se va supune cu totulu la volienti'a majoritatei, indata ce aceea se va manifesta in siedinti'a publica in contra'i, ba mai dechiar6, ca ea nici -si va apara votulu seu, ci va lasa cu totulu in voli'a altoru membrii, c6 se lu apere s6u se lu combata, numai c6 se nu se d6 ocasiune la vreunu conflictu.

Dupa 4 6re se redeschise siedinti'a publica si se perlesera din nou punctatiunile, care acuma luasera caracteru de proiectu alu comisiunei. De odata se redica voci? Se audimu si proiectulu minoritatei. Se ascult6 si acela si f6 primitu cu aplause. Se incep6 desbaterea generale. Frum6se poteri de elocentia se mesurara unele cu altele. D6ra se cuvene a insemna, ca dintre membrii minoritatei numai dn. Moldovanu apar6 proiectulu formulatu de dsa. Er6 de prisosu, pentru ca s'au scolaru alti mai multi, cari lu defendea cu t6ta energi'a. S6r'a pe la 8 6re urm6 votarea prin sculare si siedere si prin contra-proba. Numai 28 (d6uedieci si optu) de membrii au votatu pentru proiectulu comisiunei!

Apoi d6ra passivitate, inertia, somnu, m6rte!

Reu se insiela care judeca asia. D6ca cumva dn. Dr. Racuciu va av6 bunatate se publice insemnarile sale stenografice, atunci 6menii voru sci se-si form6die mai bine judecat'a loru, si mai bine voru sci aceia, cari au fostu martori ai adencei amaratiuni sufletesci, pe care o adusera cu sene mai multi membrii de prin comitate, din una miie de cause. Absoluta abtinerere, pentru ca neincrederea catra legislativ'a ungar6sca este absoluta, afundu inradecinata, in catu une-ori pare ca nici nu poti se ti-o esplici. Decatu asia, decatu cu astfelu de lege electorale, mai bine nimicu, nimicu, nimicu, s6u mai bine absolutismu. Si bine se fia constatatu, ca nu nisce baieti, si nu nisce tierani impilati porta acestu limbagiu, ci barbati in totu respectulu matori si seriosi.

6ca unde au impinsu lucrarile, de una parte impelitatulu egoismu, 6ra de alt'a gretiosulu servilismu. Dumnedieu si imperatulu se ne aiba de scire!

Restulu lu veti afla din procesele verbali.

Votulu minoritatei suna asia:

„Considerandu, ca pusetiunea politica a natiunei romane in Transilvani'a dela 1869 nu s'a schimbatu intru nimicu;

Considerandu, ca drepturile politice nationali

*) Se va publica.

asia se incepem si noi in micu, si din micu cu constantia fabriciana va cresce marele. — Numai parol'a se ne fia: Aideti se ne asociamu la intre-prinderi! —

FRANCI'A. Thiers, inviatu la unu banchetu de republicani comemorativu in onórea nascerei generalului din prim'a republica Hoche, datu de municipalitatea din Versailles, se scusa cu multi-mea negótiilor, inse dise, ca ar' fi fericitu a se poté asocia banchetului, fiinduca patriotismulu numitului generale merita a se celebra cá ecsemplu de toti francesii si de tóte generatiunile viitórie si spera, ca acestu modelu imitandu va asedia unu fundamentu republicei de adi, care se nu se mai póta derima. E dér', ca Thiers e sinonimu cu republica — si reactiunea din adunare se va acomoda ultimei necesitati. — Gambetta in toastu la banchetu, recomandá francesiloru: lucru, lucru si totu mereu lucru si éراسi lucru, pe care se ni lu recomandamu si noi nóue fara pregetu si incetare! —

ISPANI'A. 30 Iuniu. Cortesii s'au disolvatu. Nóuele alegeri suntu fixate pentru diu'a de 24 Augustu viitoriu, ér' deschiderea cortesiloru pentru 15 Septembrie. —

Mari sperantie nutrescu acum radicalii ajunsi la putere. Ministeriulu decretase si despartirea ber-sericeii de statu, infiintarea juriului, organizarea militieloru nationali in numeroase bataliune, cá voluntari ai libertatei, apoi acum vré si cortese alese dupa vointia si in libertate; care se represente natiunea in realitate, nu in fictiune corruptionistica, cum o prantisa reactiunile pe totu loculu. Carlístii voru fi in scurtu distrusi si nici partit'a lui Don Alfonso, fiulu exreginei Isabel'a, sprijinita de Montpensier rud'a lui, care prin manifestu prochiamá resturnarea dinastiei regelui Amadeu, nici carlistii nu voru mai poté misca nemica in contra; numai déca s'ar intruní cu republicanii in principiulu libertatei sub fiului liberaliei dinastie romano-latine; altfeliu Ispani'a numai cá republic'a va remané odihnita de reactiune si inca nici atunci, ca-ce reactiunea nici sub republica nu -si schimba perulu, decatu form'a de regimu, si liberalii si radicalii suntu pre ecuitabili facia cu dusmanii lor neadormiti. —

Londonu 1-a Iuliu. „Times“ publica resumatul conventiunei franco-germane, ale carei puncte principali suntu: ratificarea conventiunei va avé locu in optu dile; dupa dóue luni dela ratificare se va plati prim'a diumetate de miliardu; dupa 15 dile dela acésta plata departementulu Haute-Marne va fi evacuat; a dóu'a diumetate de miliardu se va plati la 1-a Marte 1874, dupa care va urmá evacuarea Vosgiloru si Arrocres.

Dupa plat'a miliardului alu treilea, impreuna cu dobandile, care se va efectúa la 1-a Marte 1875, departementele Meurthe, Meuse si Belfortulu voru fi evacuate.

Inainte de esecutarea definitiva a tractatului, Franci'a nu va avé dreptu a intretiené in departementele evacuate decatu trupele necesarie pentru mantinerea ordinei. Franci'a nu va poté nici construí nici restaurá fortaretiile departementelor evacuate.

Germani'a are dreptulu de a lasá trupele de ocupatiune in forturile actuali, ér' cheltuielile de intretinere voru fi in sarcin'a Franciei.

Consemnarea

contribuiriloru si oferteloru incurse in favórea infiintarei si sustinerii unei academie romane de drepturi.

Din Betleanu: DD. Ioane Merzocu proprietariu a subscrisu 100 fl. solvitu 5 fl., capitalulu la finea vietiei. Georgiu Tecariu protopopu subscrisu 10 fl. in totu anulu. Sim. Moldovanu invetiariu subscrisu 10 fl. solvitu 2 fl. 21 cr., in 2 ani. Petru Muresianu-Sireganulu solvitu 5 fl. din 20 fl.

subscrisu. Gregorie Rodneanu cantoru solvitu 1 fl. Georgiu Tecariu jun. scriet. polit. subscrisu 5 fl. solvitu 1 fl., in 5 ani. Pe totu anulu au subscrisu: Petru Marzocu, fetu 3 fl. Ilie Nedelea curat. I. 1 fl. (solvitu 1 fl.) Ioane Tomuca Morariu curat. 1 fl. Pantelimonu Moldovanu 2 fl. (s. 2 fl.) Vasilie Cira clopotariu 1 fl. Teodoru Malutianu econ. 1 fl. (s. 1 fl.) Iacobu Chircu econ. 1 fl. Nicolae Chirtosiu econ. 50 cr. (s. 50 cr.) Teodoru Moldovanu econ. 50 cr. (s. 50 cr.) Lazaru Dianganu econ. 1 fl. Mitru Cocianu econ. 40 cr. Petru Tomuca Morariu econ. 50 cr. (s. 50 cr.) Casianu Marianu econ. 20 cr. (s. 20 cr.) Teodoru Magesianu 20 cr. Mihailu Morariu 1 fl. Alecsa Dianganu 50 cr. Maftieiu Popu curat. 1 fl. Georgiu Chircu curat. 1 fl. (s. 1 fl.) Teodoru Albu morariu 1 fl. Georgiu Morariu econ. 25 cr. (s. 25 cr.)

(Va urmá.)

Literariu.

„Misantropulu“, comedia in 5 acte de Molière, una piesa clasica se afla tradusa de literariulu nostru d. Georgiu Sion, una acuisitiune insemnata pentru inmultirea literaturii nóstre. Se afla de vendiare cu 1 leu si 66 bani la tóte librariile in Bucuresci.

Dómn'a Constanti'a Dunca-Schiau, in reintórcere dela Bucuresci, dupa finirea ecsaminiloru, trecundu catra casa ne impartesi, ca e resoluta a concede repararea opului seu, intitulatu: „Cultur'a omului“, ce tractéza despre educatiunea fisica, morale si intelectuale a copiiloru, si pentru romanimea dincóce de Carpati cu unu pretiu catu s'ar poté de eftinu. Opulu e fórté interesantu si folositoriu, incatu merita, cá orce familia si cu deosebire matrele de familie se lu cetésca si recetésca, si prefacundulu in consvetudine practica pentru una buna si nationale crescere a generatiuniloru romane. Vomu reveni si la rezultatulu invoielei. —

„Cursulu de stenografia romana“ sub red. d. Eugeniu Sucevanu in Vien'a aparú si are unu cuprinsu fórté interesantu. Nu potemu destulu remenda atentiunei tenerimei romane acestu diariu stenograficu, la care se póte prenumera, Vien'a, Matheusgasse Nr. 9. —

Opulu: „Despre drepturile civile ale israelitiloru“ de lordu Th. B. Maculay, l'a tradusu Dim. Ion Ghica, fiulu d. I. Ghica in Bucuresci. —

D. G. Baronzi -si publica opurile sale si primululu volumu: „Limb'a romana si traditiunile ei“, a esitu de sub téscu; pretiu 5 lei noi. —

„Clopotele“ si „Echolulu Iasiloru“, dóue diaria, primululu umoristicu-seriosu inca aparura. —

Din „Istori'a generale a artei de resbelu“ de Enr. Strezewski, in limb'a romana inca esi prim'a parte la lumina. —

Din „Franciada“ d. G. A. Zamfirolu a esitu si alu 4 cantecu, si e cetitu cu placere de publicu.

„Algebra“ pentru gimnasia de d. C. Clinescu se afla cu 3 lei 25 bani. —

(Sburatu omenescu.) „Nóu'a lume“, diurnalulu din Canad'a in Americ'a descopere, ca in Montréal unu individuu dupa multu ecsercitiu au aflatu, ca punendu sub omu unu sacu plinu de gazu, si acatiandu la fiacare braci si pitióre unu feliu de aripe miscate in aeru se poté calatori prin aeru. In siepte minute, dice „Tel.“ a incungiuratu orasiulu St. Laure fara a se fi ostenitu mai tare, decatu candu s'ar fi preamblatu 5 minute. —

Nr. 276.

2—3

Concursu.

Pentru ocuparea postului de invetiariu dirigente la scól'a centrale granitiarésca din Lis'a, precum si pentru ocuparea postului de invetiariu secundariu la scól'a granitiarésca din Vestemu se escrie prin acést'a concursu pana la 14 Iuliu a. c. st. n. Cu postululu de antaiu e impreunatu unu salariu anuale de 200 fl. v. a. din fondulu scolasticu alu fostiloru granitarii din regi-

mentulu romanu I, cu alu doile unu salariu de 150 fl. v. a., si anume 50 fl. din fondulu scolasticu si 100 fl. din cass'a comunitatei Vestemu, apoi cu ambe posturile cortelu naturale si lemne de focu dupa usulu de pana acum, si in fine dreptulu de pensiuene in sunetulu §§-loru 17 si 23 din „Normativulu scolasticu pentru scótele reuniunei granitiarésce din regimentulu romanu I“. Suplimente instruite cu documentele recerute se se adreseze comitetului subscrisu.

Sibiin, 25 Iuniu 1872.

Comitetulu administrativu

alu fondului scolasticu alu fostiloru granitarii din regimentulu romanu I.

ANUNCIU.

Julius Gross orologiariu (ceasornicariu) -si ia onórea a incunoscintia pe onoratulu publicu, cumca in localulu traficeii de tutunu M. Gross, strat'a Vamei Nr. 561 s'a etablatu cu depusulu seu. —

Subscrisulu amu onóre a face cunoscutu, cumca me afiu proveditu cu unu depusu mare de orológe (ceasornice) de tóta sórtea. Se voru efectui in tempu catu de scurtu si reparature de orológe, pelanga garantia.

De si incepetoriu voiu fi in stare a servi pe cei ce me voru cauta (pe musterii) catu se póte de bine si cu pretiulu celu mai usioru si me rogu de concursu si incredere, ce le voiu dovedi prin punctualitate si acuratetia.

3—3

Julius Gross.

Schwarze et Bartha,

piat'a Nr. 16,

prestéza cu cunoscutai soliditate

tóta specia de vestiminte de cavaleri

si oferéza o. p. una cantitate mare pe alesu de cele mai nóue materie de surtuțe, pantaloni si giletce cu pretiulu celu mai moderatu. g. 7

Invitare de prenumeratiune

la

„Gazet'a Transilvaniei“

cu conditiunile de pana acum.

Avemu mare problema de resolvatu. Se ne damu cu totii tóte concursule imprumutate, ca numai asia vomu poté lupta cu succesu. —

Alegerile inca nu suntu finite si procesele de presa ni s'au si inceputu! — —

Cu acestu Nr. se finesce I. semestru. —

Cursurile

la bursa in 2 Iuliu 1872 stá asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 36	cr. v. a.
Napoleoni	—	—	8 „ 91	„
Augsburg	—	—	108 „ 90	„
Londonu	—	—	111 „ 35	„
Imprumutul nationalu	—	—	64 „ 60	„
Obligatiile metalice vechi de 5%	—	—	71 „ 80	„
Obligatiunile rurale ungare	—	—	82 „ —	„
„ „ temesiane	—	—	81 „ 50	„
„ „ transilvane	—	—	79 „ 50	„
„ „ croato-slav.	—	—	84 „ —	„
Actiunile bancei	—	—	852 „ —	„
„ creditului	—	—	330 „ —	„

Redactoru respundietoriu

IACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tipariulu lui

IOANE GÖTT si fiuu HENRICU.